

Інформаційний бюлетень ЕнергоФакти

Випуск 12

Грудень 2012 року

2012 - РЯДОК В ІСТОРІЮ

22 грудня, у день професійного свята енергетиків, було дописано ще одну сторінку літопису енергокомплексу на Південному Бузі - за плечима його колективу залишилися чергові 366 напружених днів і ночей. З яким річним багажем підійшов колектив ВП «Южно-Українська АЕС» до свого головного свята? На це питання дасть відповідь перелік фактів і подій.

Енергетична вахта тривалістю три десятиліття

2012-й для працівників ЮУАЕС - особливий. Цього року вони відзначають черговий ювілей свого підприємства. Три десятиліття тому став до лав діючих перший елемент майбутнього унікального енергетичного комплексу - атомний блок-мільйонник №1. Наступними віхами в історії колективу були пуски другого та третього атомних блоків АЕС, двох гідроагрегатів Олександрівської ГЕС і поки що двох (об'єкт у стадії будівництва) - Ташлицької ГАЕС. Але точкою відліку стало 22 грудня 1982 року, коли южно-українські енергетики заступили на безстрокову вахту із забезпечення країни теплом і світлом.

День народження енергоблоку №1 атомники зустрічають з солідним багажем. На сьогодні внесок ВП ЮУАЕС у загальнодержавне енерговиробництво перевищив 470 млрд кіловат-годин. Це три обсяги середньорічного споживання країни (за показниками 2010-2011 рр.). Таким чином, завдяки роботі Южно-Українського енергокомплексу промисловість, сільське господарство, будівництво, транспорт і населення України протягом трьох років були забезпечені електроенергією.

Продовжити життя блоку-первістку - таким було одне з ключових завдань 2012 року, поставлених перед колективом ВП ЮУАЕС. Для його здійснення виконано колосальні обсяги робіт. На заходи з підвищення безпеки, модернізації, реконструкції та технічного переоснащення енергоблоку №1 витрачено 1,7 млрд грн. Завдяки такому системному підходу істотно підвищено показники його надійності. Так, за цільовим критерієм безпеки "частота пошкодження активної зони" перший южно-український на сьогодні - один з кращих серед діючих вітчизняних атомних блоків.

Встановлений проектом 30-річний термін його експлуатації свого часу ґрунтувався на суто консервативних оцінках, які базувалися на рівні знань 70-80-х років минулого сторіччя. Досвід показав, що фактичний строк служби основних елементів АЕС набагато більший, ніж це допускалося раніше, а заміна інших елементів може бути здійснена з відносно невеликими витратами. Так, за оцінками фахівців, вартість процесу продовження експлуатації складає приблизно 5% від витрат на будівництво нового енергоблоку такої ж потужності.

На сьогодні виконано оцінку технічного стану усіх елементів об-

ладнання, будівель і споруд першого блоку-мільйонника ЮУАЕС. Завершено також кваліфікацію обладнання на "жорсткі" умови експлуатації (температура, вологість, радіація). У активній стадії кваліфікація на сейсмічні впливи. Підготовлено й головний документ, на підставі якого Держінспекція ядерного регулювання прийматиме рішення про можливість подовження життя блоку, - звіт з періодичної переоцінки безпеки. На нинішньому етапі ДІЯРУ продовжує розгляд розділів документу.

Крапку в багаторічному та трудомісткому процесі підготовки до надпроектної експлуатації енергоблоку №1 поставить 2013-й рік. На початку року блок буде виведено в планово-попереджувальний ремонт, під час якого має бути реалізовано решту робіт з приведення його у відповідність до сьогоденних світових стандартів безпеки.

Діалог з громадськістю

Колектив атомників добре розуміє, що прийняти таке відповідальне рішення як продовження роботи атомного блоку на надпроектний термін у сьогоденних реаліях неможливо без залучення громадськості. Спираючись на принципи відкритості та доступності інформації про свою діяльність, а також реалізуючи право громадян на участь у процесі ухвалення рішень, пов'язаних з використанням ядерної енергії, ВП "Южно-Українська АЕС" ініціювало процес громадського обговорення питань продовження терміну експлуатації енергоблоку №1. Слухання пройшли в шести населених пунктах: містах Южноукраїнськ, Первомайськ і Вознесенськ, а також районних центрах Доманівка, Братське та Арбузинка. Їх учасники в цілому підтримали діяльність атомників щодо продовження роботи першого блоку у надпроектний термін за умови забезпечення належного рівня його безпеки та збереження соціально-економічних компенсацій ризику для населення зони спостереження, встановлених законодавством України.

Наразі триває завершальний етап громадського обговорення: систематизуються усі одержані питання, зауваження та пропозиції, виконується їх аналіз для використання в подальшій роботі ЮУАЕС. Розробляється "Книга запитань і відповідей". У складі остаточного Звіту про результати громадського обговорення її буде розміщено на веб-сайті підприємства (<http://www.sunpp.mk.ua/>). Підсумкові документи будуть також направлені місцевим органам виконавчої влади та самоврядування,

на території яких проходили громадські слухання.

Сейсміці регіону - пильну увагу

У 2012 році введено в дію систему сейсмомоніторингу району розташування Южно-Українського енергокомплексу. Свого часу профільними вченими були зроблені висновки про те, що майданчик, де збудовані його складові: Южно-Українська АЕС, Олександрівська ГЕС і Ташлицька ГАЕС на всій своїй протяжності не є тектонічно активним. Проте, скептики висловлювали побоювання, що введення в роботу агрегатів гідроакмулюючої станції може підвищити сейсмоактивність регіону. Тому в районі розташування енергетичного комплексу було змонтовано мережу приладів сейсмологічного спостереження. Спонукали до цього і події на японській АЕС Фукусіма. Сейсмопункти розміщено в районах смт Арбузинка, сіл Іванівка, Щуцьке, Трикрати; центральну сейсмостанцію - у Южноукраїнську.

У 2012 році система зареєструвала перші сейсмодані. Фахівці інституту геофізики ім. С.І. Суботіна, що виконували їх обробку, відзначили високу чутливість задіяного обладнання - отримані записи дають можливість точно ідентифікувати навіть віддалені вибухи. Що ж до підсумків першого року роботи, то за весь період спостережень місцевих сейсмічних подій не зафіксовано.

Аналогічні сейсмостанції працюють в Україні в районах Кримських гір і Карпат. Миколаївський регіон - третій за рахунком, сейсмічна стійкість якого вимірюється розширеною мережею сейсмопунктів і єдиний, де для цього використовується найсучасніше устаткування.

Головний пріоритет - безпека

Шлях до успіху, на жаль, іноді супроводжується технічними труднощами. У ході перевантажувальної кампанії під час планово-попереджувального ремонту 2012 року на енергоблоці №3 ЮУАЕС було виявлено пошкодження паливних збірок ТВС-W виробництва компанії Westinghouse. У активній зоні третього "мільйонника" вони працювали в рамках проекту кваліфікації ядерного палива для АЕС України, метою якого була диверсифікація паливних поставок для вітчизняних атомних станцій. Щорічні інспекції шести дослідних ТВС-W, що працювали протягом 4 років, а також інспекція 42 ТВС-W після першого року експлуатації в реакторі зауважень до них не мали.

Продовження на 2 сторінці

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОБОТУ

Інформація станом на 24 грудня 2012 р.

У період з 11 по 23 грудня відокремленим підрозділом „Южно-Українська АЕС” вироблено 919 млн 472 тис. кВт-год. електроенергії, у т.ч. на:

- АЕС – 912 млн 356 тис. кВт-год.;
- Ташлицькій ГАЕС – 5 млн 572 тис. кВт-год.;
- Олександрівській ГЕС – 1 млн 544 тис. кВт-год.

Для отримання такої кількості електроенергії на тепловій електростанції потрібно було б спалити 340 тис. тонн донецького вугілля, або 259 млн 851 тис. кубометрів природного газу.

З початку експлуатації відокремленим підрозділом „Южно-Українська АЕС” було вироблено 472 млрд 699 млн 975 тис. кВт-год. електроенергії, з початку року - 17 млрд 312 млн 976 тис. кВт-год.

КВВП з початку року склав 64,41%, за листопад - 94,86%.

Обладнання першого, другого, третього енергоблоків Южно-Української АЕС працювало без зауважень у заданому режимі.

На Олександрівській ГЕС перший та другий гідроагрегати знаходились в роботі в залежності від рівня витрат води в р. Південний Буг.

З початку експлуатації Олександрівською ГЕС було вироблено 383 млн 291 тис. кВт-год., з початку року - 33 млн 603 тис. кВт-год.

Перший та другий гідроагрегати Ташлицької ГАЕС працювали за заданим графіком несення навантажень.

З початку експлуатації Ташлицькою ГАЕС було вироблено 1 млрд 82 млн 930 тис. кВт-год., з початку року - 161 млн 149 тис. кВт-год.

Радіаційний фон на промисловому майданчику Южно-Української АЕС за вказаний період знаходився на рівні природних фонових значень, що були заміряні до пуску атомної станції, та на 24 грудня складає 13 мкР/год. Викиди радіоактивних речовин у навколишнє середовище не перевищували встановлених допустимих значень.

Операційну інформацію про роботу ЮУАЕС цілодобово можна отримати за номером телефону-автовідповідача (05136) 2-29-93 та на офіційному інтернет-сайті за адресою www.sunpp.mk.ua.

Продовження. Початок на 1 сторінці

Порушення, виявлені в поточному році, - деформація дистанціонуючих решіток - стосуються елементів конструкції (каркасу). При цьому жоден тепловідляючий елемент паливних збірок не пошкоджений, тобто проблем з розгерметизацією палива не було. Проте, НАЕК "Енергоатом", відокремленим підрозділом якої є ЮУАЕС, відмовилася від підживлення активних зон реакторів южно-українських енергоблоків №2 і №3 свіжими ТВС-W у 2012 р. Призупинено також програму розширення їх дослідно-промислової експлуатації на енергоблок №5 Запорізької АЕС. Безпека - понад усе, - заявляють атомники. До подальшого розширення дослідно-промислової експлуатації вони мають намір приступити лише після доопрацювання фірмою-виробником конструкції ТВС-W і ліцензування вдосконалених паливних касет Держінспекцією ядерного регулювання України.

Нові потужності - згідно з перспективними планами держави

Енергетична стратегія України до 2030 року серед заходів, спрямованих на збільшення вкрай дефіцитних у об'єднаній енергосистемі країни регулюючих потужностей, передбачає в тому числі й завершення будівництва Ташлицької ГАЕС у складі 6 гідроагрегатів загальною потужністю 900 МВт.

Втілюючи в життя перспективні плани держави, будівельники Южно-Українського енергетичного комплексу в 2012 році продовжували спорудження об'єктів Ташлицької ГАЕС. Велися роботи в підземному комплексі та на будівлі ГАЕС, тривав монтаж ротора і статора генератора-двигуна. Введено в експлуатацію обладнання інженерно-технічних засобів охорони та системи сейсмічного моніторингу майданчика. Однак дефіцит коштів став причиною перенесення пуску третього гідроагрегату станції на 2014 рік. Колектив енергокомплексу впевнений: за умови стабільного фінансування пуск об'єкту у визначені терміни буде забезпечено.

На захист природи та розвиток регіону

Збереження рибних запасів річки Південний Буг - тема, що посідає особливе місце під час спорудження каскаду ГЕС-ГАЕС Южно-Українського енергокомплексу. Після ретельного вивчення та зваження всіх "за і проти" фахівці Держкомітету рибного господарства, Національного аграрного університету, Аграрної академії наук і Мінприроди України дійшли висновку, що найефективнішим засобом збереження іхтіофауни стане створення рибозплідного комплексу. Його буде розміщено в районі села Білоусівка Вознесенського району. В майбутньому вирощений у спеціальних зплідниках молодняк аборигенних та інших промислових видів риб запускатиметься в річку вище і нижче греблі Олександрівського

водосховища. Планами 2012 року на виконання проектних робіт з будівництва рибозплідника передбачено направити близько 2 млн грн.

Атомників хвилюють не лише рибні запаси річки Південний Буг. Природоохоронні заходи - одна зі складових великої програми екологічного та соціального розвитку регіону, яка 12 років діє у рамках будівництва Ташлицької ГАЕС. На її реалізацію щорічно спрямовується до 10% від усіх коштів, що надходять на спорудження станції. Програма поширюється на 89 населених пунктів Миколаївщини. Завдяки їй, вирішується багато невідкладних соціальних і екологічних проблем регіону. Загальна сума перерахувань за 12-річний період перевищила 150 млн грн.

Ще одна стаття, що дозволяє атомникам брати участь у наповненні місцевих бюджетів, - відрахування на соціально-економічну компенсацію ризиків населенню, яке проживає в зоні спостереження АЕС. Починаючи з 2010 року, на вказані цілі НАЕК "Енергоатом" направляє 1% від обсягу фінансових платежів за реалізовану електроенергію. Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 15.02.2012 р. субвенції з державного бюджету на поточний рік для Миколаївської області складають понад 30 млн грн.

Незайве буде сказати й про те, що впродовж багатьох років ВП ЮУАЕС стабільно входить до п'ятірки платників податків, які забезпечують найважливіші надходження до державної казни від Миколаївської області. За 11 місяців 2012 року податкові відрахування підприємства склали 171,78 млн грн.

ЮУАЕС - соціально орієнтоване підприємство

Давно доведено, що найнадійніші технологічні системи мало чого варті без найважливішого чинника безпеки - людини. Керівництво відокремленого підрозділу "Южно-Українська АЕС", як і НАЕК "Енергоатом" добре це розуміє, тому питання побуту, відпочинку та освіти співробітників тут вважають повноправною складовою безпеки. Пріоритетними завданнями внутрішньої конституції компанії - колективного договору - є соціальна стабільність і захищеність персоналу.

Особливу увагу на АЕС приділяють зміцненню здоров'я членів великого "атомного" колективу. Щорічні медичні огляди, оздоровча реабілітація, організація відпочинку працівників і членів їх сімей - усе це спрямоване на максимальне продовження трудового довголіття енергетиків. Широко поширення на підприємстві набула й система добровільного медичного страхування. У ВП ЮУАЕС вона діє вже 17 років. У 2012 р. договори медстрахування уклали 65% від загальної кількості персоналу. Атомна станція бере пайову участь у страхуванні здоров'я своїх працівників. Крім того, у разі потреби застрахованому надається додатко-

ва матеріальна допомога на лікування з боку адміністрації та профкому підприємства.

Відаючи данину ветеранам

Показово, що, виходячи на заслужений відпочинок (сьогодні в Южноукраїнську мешкає близько 2 тисяч колишніх працівників енергокомплексу), ветерани АЕС не лишаються за бортом. Вони є повноправними членами колективу, який постійно підтримує їх як морально, так і матеріально. Низку преференцій для пенсіонерів передбачає і Колективний договір ДП НАЕК "Енергоатом". Серед них - одноразова виплата під час виходу на пенсію та щомісячні доплати тим, у кого малий розмір державної пенсії. Залишаючись у складі профспілки атомників, ветерани користуються тими ж соціальними гарантіями, що й працюючі члени колективу. Так, у 2012 році пільгові путівки на оздоровлення в санаторіях і пансіонатах отримали більше 250 пенсіонерів АЕС.

Не залишається поза увагою енергетиків і міська Рада ветеранів війни та праці. У 2010 році до Дня Перемоги атомники ініціювали благодійну акцію "Ветеран", яка вже рік по тому отримала новий формат і перейшла на постійну основу. У поточному році в рамках безстрокової благодійної акції "Ветеран" колектив енергокомплексу щомісячно перераховує до фонду міської Ради ветеранів понад 30 тисяч гривень. Це дозволяє надавати допомогу людям похилого віку, що терплять нужду.

Закладаючи фундамент на майбутнє

Турбота про дітей, допомога в їх розвитку і розкритті власних талантів також традиційні для колективу енергокомплексу на Південному Бuzі. Атомники добре розуміють, що переймаючись долею підростаючого покоління, вони роблять свій внесок у майбутнє країни. Особливо важлива така турбота для дітей, що потрапили у важкі життєві ситуації.

Працівники АЕС не перший рік шефствують над Центром соціально-психологічної реабілітації дітей у Южноукраїнську. Путівки на літній відпочинок, організація поїздок і екскурсій, ремонт приміщень і аварійних комунікацій - так енергетики виявляють свою турботу про вихованців дитячого соціального центру, в стінах якого знаходять притулок юні жителі міста-супутника атомної станції та Миколаївської області, які потребують соціального, правового і психологічного захисту.

Ще триваліша дружба пов'язує колектив енергетичного комплексу з вихованцями Радичинської школи-інтернату в сусідньому Вознесенському районі. Її історія налічує більше двох десятиліть. За цей час зроблено чимало добрих справ. У 2012 році в підшефному навчальному закладі атомники виконали реконструкцію системи подачі тепла до спального корпусу та їдальні, оснастивши їх міні-котельними. Це до-

зволило не лише підвищити температуру в приміщеннях, а й заощадити кошти, які школа витрачає на опалення. Професіоналізм і відповідальність працівників будівельно-монтажного управління АЕС, які виконували ці роботи, відзначено керівництвом інтернату - на адресу атомної станції надійшов лист подяки.

Тут виховують переможців

У квітні 2012-го переможцем конкурсу "Людина року" в Миколаївській області названо художнього керівника народного ансамблю спортивно-бального танцю "Натхнення" Палацу культури "Енергетик" Южно-Української АЕС Людмилу Самчинську. Очолований нею танцювальний колектив цього року відзначив чвертьвіковий ювілей. Два десятиліття з них він носить звання народний. На рахунок вихованців ансамблю "Натхнення" чимало гучних титулів і досягнень - від численних перемог на міжнародних і всеукраїнських конкурсах до медалей чемпіонату світу. Підготовлені тренером вищої категорії Людмилою Самчинською танцюристи увійшли до 50 кращих пар світового рейтингу з танцювального спорту.

Южноукраїнська плавчиха Ганна Дзеркаль у складі вітчизняної збірної двічі представляла Україну на світових Олімпійських іграх. У 2012 році в Лондоні в запливі на 200 метрів брасом Ганна встановила національний рекорд, покращивши своє особисте досягнення на 1,08 секунди. Олімпійський характер і волю до перемоги южноукраїнській "золотій рибці" допомагали виховати тренери спорткомплексу "Олімп" атомної станції. За її плечима серйозний послужний список: багатократна чемпіонка та рекордсменка України, срібний призер чемпіонату Європи, чемпіонка Міжнародних спортивних ігор країн СНД і Балтії, п'ятикратна переможниця Європейських кадетських ігор. Спортивні наставники впевнені, що у Ганни Дзеркаль залишається великий нерозкритий потенціал, і вона зможе увійти до складу олімпійської збірної втретє.

Це лише 2 події з великого калейдоскопу конкурсів, фестивалів і нагород комбінату культурно-спортивного споруд Южно-Української АЕС 2012 року. За кожною перемогою - праця колективу атомників, завдяки якій у місті функціонують сучасні спортивний комплекс "Олімп", Палац культури "Енергетик", інформаційно-культурний центр "Імпульс". Тут дорослі та юні жителі міста-супутника атомної станції залучаються до здорового способу життя, підтримують спортивну форму, розвивають свої таланти і цікаво проводять дозвілля. Таку можливість їм забезпечує містоутворююче підприємство - Южно-Український енергетичний комплекс, що несе свою беззмінну трудову вахту вже три десятиліття.

Галина МЕДВІНСЬКА

Радіаційний стан у 30-кілометровій зоні ЮУАЕС

За даними лабораторії зовнішньої дозиметрії цеху радіаційної безпеки Южно-Української АЕС у листопаді 2012 року основні радіаційні параметри навколишнього середовища перебували в наступних межах:

Радіаційний фон на місцевості

Радіаційний (гамма) фон, мкР/год ¹	За листопад 2012 р.	До пуску АЕС	Гранично допустимий
На промайданчику ЮУАЕС	11	18	59
У 30-км зоні спостереження ЮУАЕС	10	11	Не нормується
Контрольний пост в с. Рабоконеве (33,5км від ЮУАЕС)	12	11	

Середньодобові викиди радіоактивних речовин

Середньодобові викиди радіоактивних речовин	Інертні радіоактивні гази (ІРГ)	Йод-131	Суміш довгоживучих радіонуклідів (ДЖН)
Фактичний викид, Ки/добу ²	2,01	0,00000184	0,00000124
Допустимий викид, Ки/добу	1215	0,11	0,02
Відсоток від допустимого рівня	0,165	0,002	0,006

¹Рентген (Р) - одиниця вимірювання експозиційної дози. 1 Р відповідає дозі гамма-випромінювання, при якій в 1 см³ повітря утворюється 2х10⁹ пар іонів. 1 Р = 2,58х10⁻⁴ Кл/кг.
 Беккерель (Бк) - одиниця радіоактивності: 1 Бк дорівнює 1 ядерному перетворенню за секунду.
²Кюри(Ки) - одиниця радіоактивності: 1Ки = 3,7х10¹⁰ Бк.

Засновник: адміністрація ВП "Южно-Українська АЕС" ДП НАЕК "Енергоатом"
 Адреса: Відділ роботи з громадськістю та засобами масової інформації, ВП "Южно-Українська АЕС", м. Южноукраїнськ, Миколаївська обл., 55000.
 Розповсюджується безкоштовно

Начальник відділу роботи з громадськістю та засобами масової інформації ВП ЮУАЕС Володимир Зернопольський
 Дизайн та верстка - Олександр Пелюх

При використанні інформації посилання на джерело обов'язкове
 Відділ роботи з громадськістю та засобами масової інформації ВП ЮУАЕС
 Тел.: (05136) 5-64-44, 4-11-61, 2-86-69
 Факс: (05136) 2-18-35
 Електронні адреси: oinfo@sunpp.atom.gov.ua
 smi@sunpp.atom.gov.ua

Бюлетень надруковано в ТОВ "Южполіграфсервіс".
 Адреса: вул. Доброхотова, 19а, м. Херсон, Херсонська обл., 73001
 Тираж 51 000 примірників. Замовлення №